

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Taloudellinen katsaus

2024 talvi

TIEDOTUSTILAISUUS

19.12.2024

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Reaalitalouden ennuste

JANNE HUOVARI
FINANSSINEUVOS

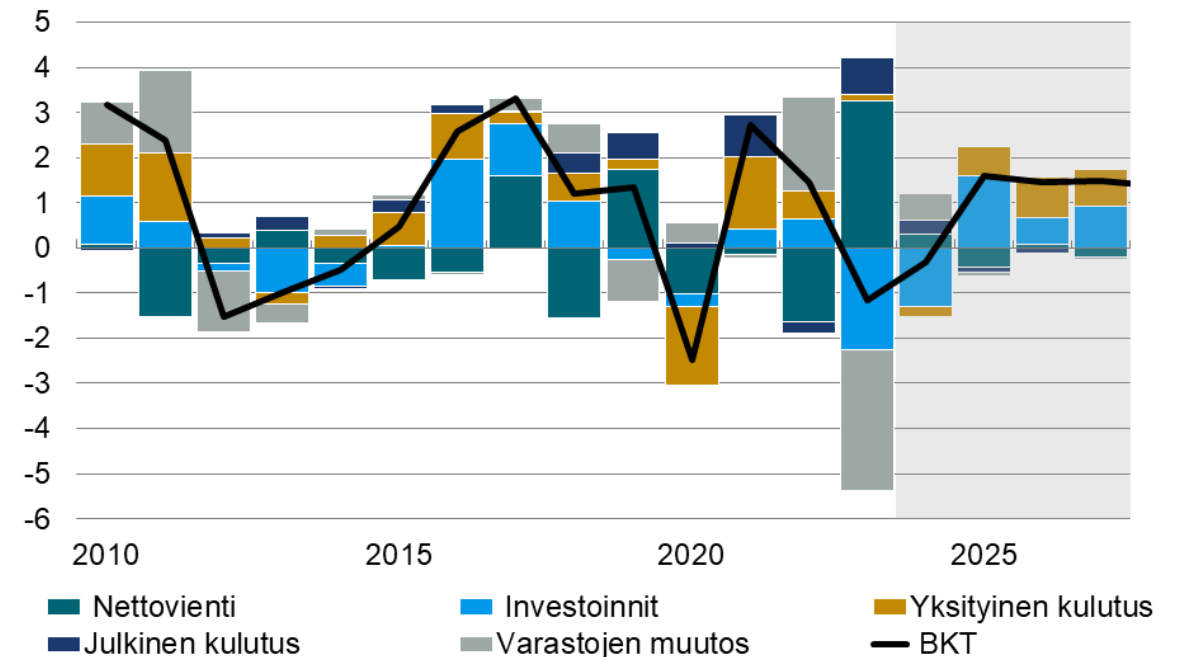
Suomen talous toipuu taantumasta

- Talous on kääntynyt kasvuun tämän vuoden aikana, ja kasvu nopeutuu.
- Hintojen nousu on hidastunut ja korot ovat laskussa, mikä vauhdittaa kulutusta ensi vuodesta lähtien.
- Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat lisäävät investointeja.
- Julkisen talouden sopeuttamistoimet heikentävät kysyntää.

	2024	2025	2026	2027
BKT, %-muutos	-0,3	1,6	1,5	1,5

Suomen BKT ja kysyntäerät

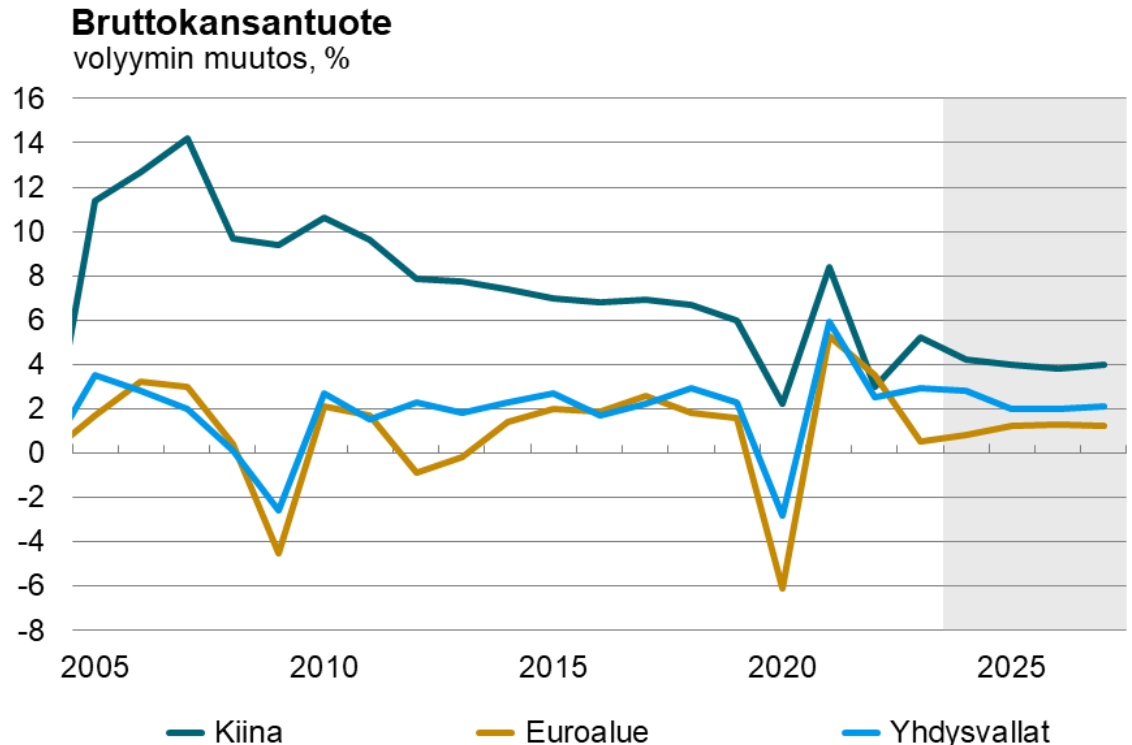
vuosimuutos ja kontribuutio, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

Maailmantalouden positiivisia näkymiä varjostavat riskit

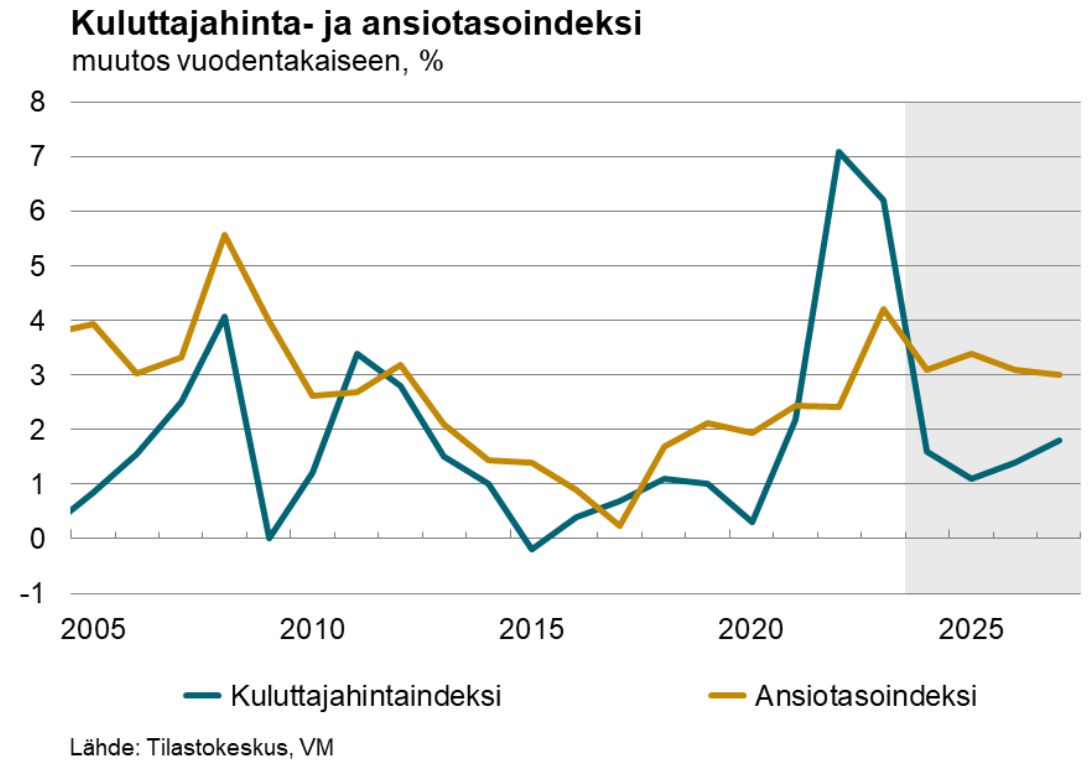
- Euroalueen talous on elpymässä, mutta Saksan teollisuuden ongelmat heikentävät kasvunäkymiä.
- Yhdysvalloissa kasvu jatkuu vahvana, mutta tuleva kauppapolitiikka on riski koko maailmantaloudelle.
- Suomen viennin kasvu vauhdittuu, ja varsinkin palveluiden vienti kasvaa.
- Myös tuonnin kasvu vauhdittuu, ja vaihtotase palaa alijäämäiseksi.
- Teema: Palvelutaseen vaje ja sen ajurit.

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

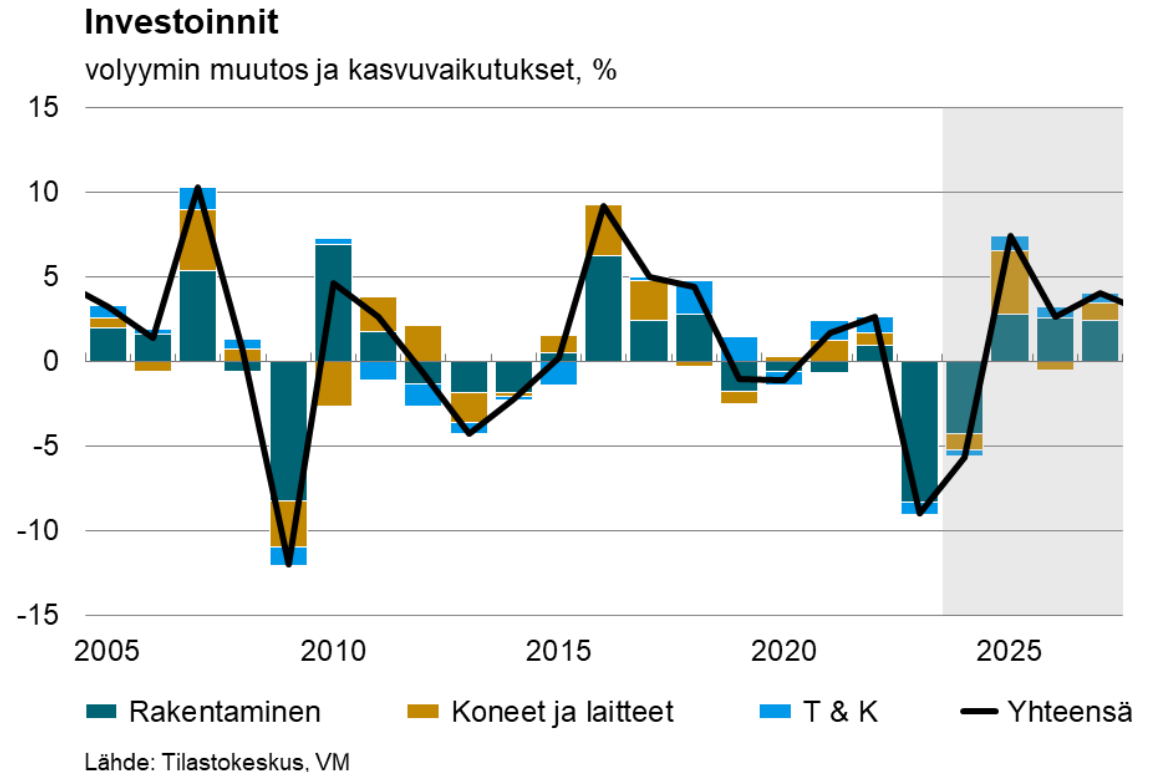
Reaalitulojen kasvu lisää kulutusta

- Hintojen nousu on hidastunut selvästi ja pysyy maltillisena veronkorotuksista huolimatta.
- Kotitalouksien reaalitulot ovat kääntyneet kasvuun, mutta kulutuksen sijaan säästäminen on lisääntynyt.
- Kulutuksen odotetaan kääntyvän kasvuun 2025 ja kiihtyvän 2026 työllisyystilanteen kohentuessa.
- Teema: Arvolisävero nousi – nousivatko kuluttajahinnat?

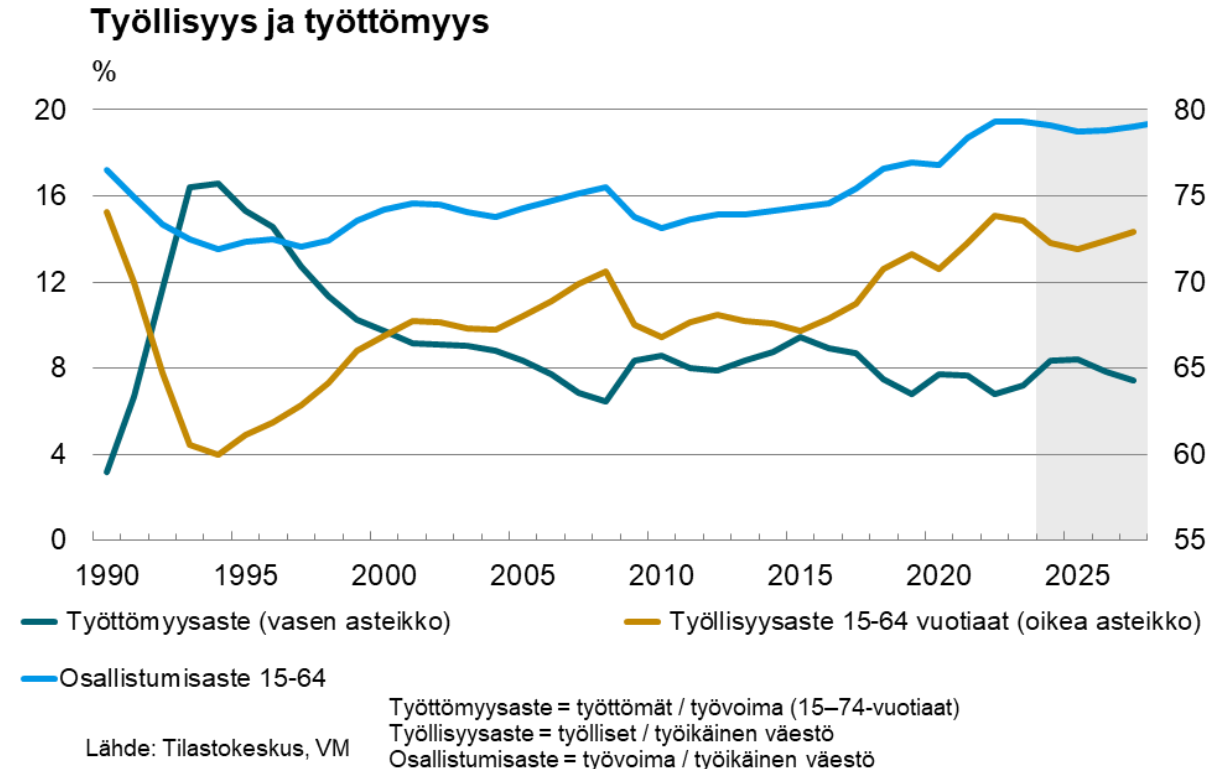
Investoinnit lisääntyvät ensi vuodesta lähtien

- Rakentamisen jyrkkä väheneminen näyttäisi pysähtyneen, mutta rakennusalan toipuminen ottaa aikaa.
- Energiasiirtymä ja digitalisaatio lisäävät investointeja. Ensi vuodelle on tulossa paljon hankkeita.
- Puolustusinvestointien määrä kasvaa merkittävästi ensi vuodesta alkaen.

Työllisyyden toipuminen viivästyy

- Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2025.
- Kasvua tukevat hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet ja lisääntynyt maahanmuutto.
- Työikäisen väestön kasvu lisää työvoimaa ja työllisyyttä pitkällä aikavälillä, mutta suhdannejaksolla se näkyy alempana työllisyysasteena.

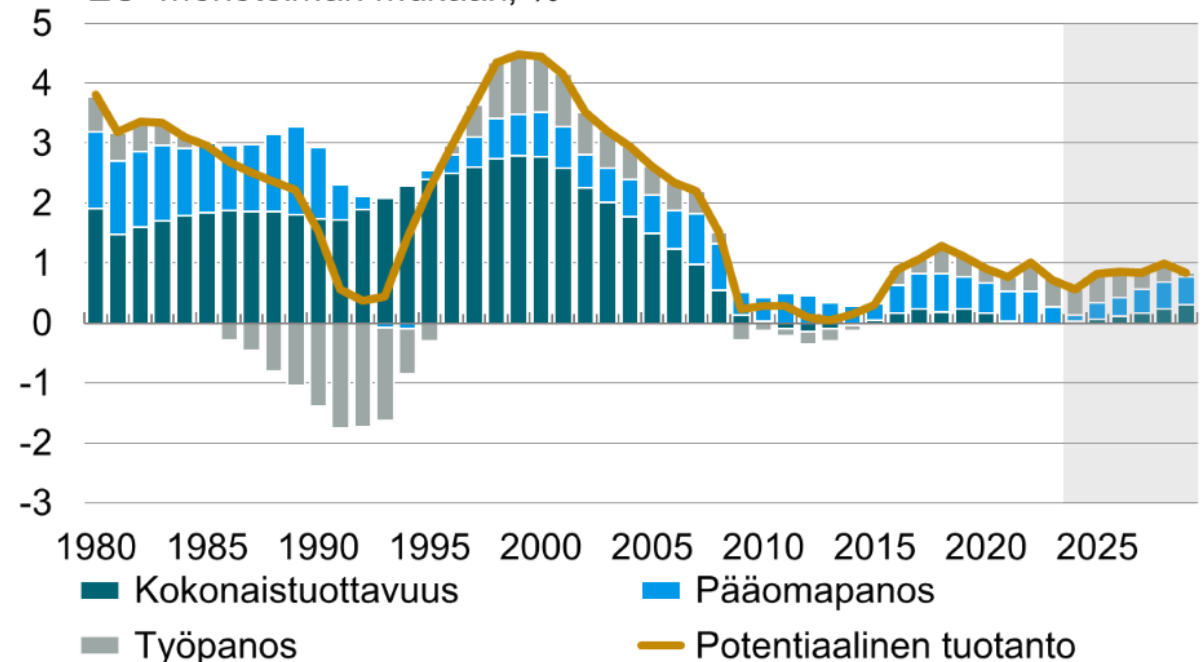

Työikäisen väestön kasvu lisää potentiaalista tuotantoa – ongelmana heikko kokonaistuottavuus

- Vuosina 2028–2029 Suomen talouden odotetaan kasvavan 1,4 prosenttia vuosittain.
- Maahanmuuton myötä työikäisen väestön määrä on kääntynyt kasvuun, mikä kasvattaa potentiaalista tuotantoa.
- Maahanmuutto-oletusta on nostettu mutta ei niin paljon kuin Tilastokeskuksen väestöennusteessa.
- Potentiaalisen tuotannon kasvua jarruttaa pitkään jatkunut tuottavuuden erittäin heikko kasvu.
- Teema: Väestöskenaarion oletukset.

Potentiaalisen tuotannon kasvu ja sen osatekijät

EU-menetelmän mukaan, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

Reaalitalouden ennusteen keskeiset epävarmuustekijät ja riskit

- Yhdysvaltojen kauppapolitiikka on merkittävä riski maailmantalouden kasvulle. Eskaloituva kauppasota haittaisi euroalueen toipumista ja hidastaisi Suomen viennin kasvua ja lykkäisi investointeja.
- Kotitalouksien lisääntynyt säästäminen on lykännyt kulutuksen kasvua, ja varovainen kulutuskäyttäytyminen voi estää talouden ennustettua kasvua, vaikka korot laskevat ja tulot kasvavat.
- **Positiiviset riskit**
 - Suuret investointisuunnitelmat voivat tuoda talouteen ennustettua enemmän vetoapua.
 - Työikäisen väestön määrän kasvu lisää talouden potentiaalia ja hyvien kysyntäolosuhteiden myötä talous voisi kasvaa ennustettua nopeammin.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden ennuste

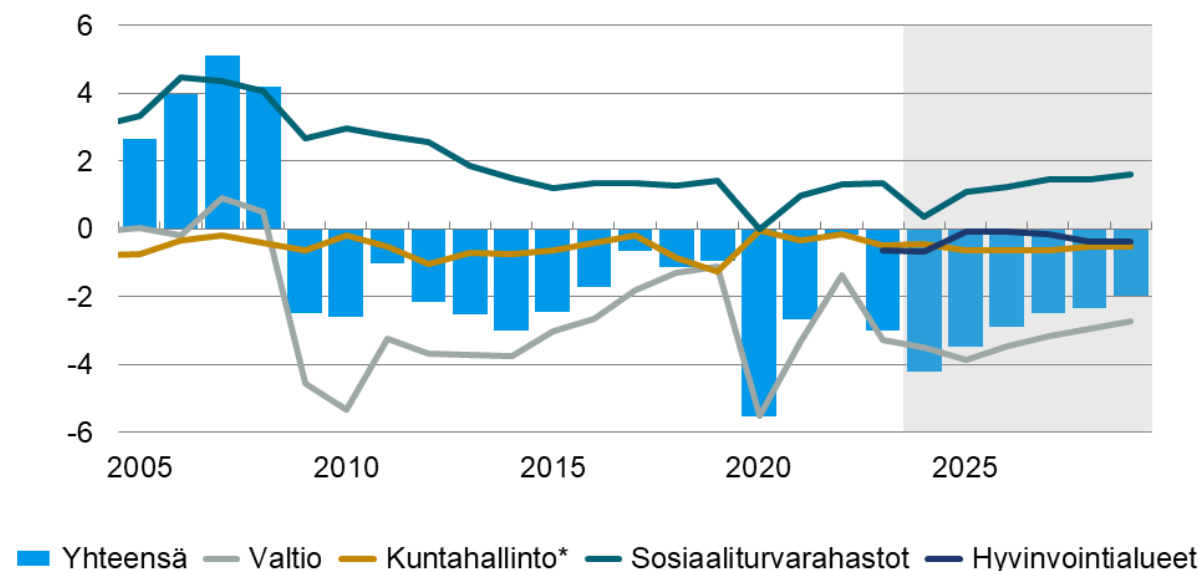
JENNI PÄÄKKÖNEN
FINANSSINEUVOS

Pitkittynyt matalasuhdanne rasittaa julkista taloutta toista vuotta peräkkäin

- Valtionhallinto ja paikallishallinto ovat syvästi alijäämäisiä.
- Julkisyhteisöjen alijäämä suhteessa bkt:hen on 4,2 prosenttia vuonna 2024, 3,5 prosenttia vuonna 2025 ja pienenee vähitellen 2 prosenttiin vuonna 2029.
- Alijäämään vaikuttavia tekijöitä ovat
 - verotulojen heikko kehitys taantuman aikana
 - hintojen nousun ja varautumisen vuoksi kasvaneet menot
 - omaisuustulojen kasvun hidastuminen
 - suhdanteen koheneminen, joka vahvistaa verotuloja
 - hidastuvan inflaation myötä helpottava menojen kasvupaine
 - hallituksen sopeutustoimet.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

suhteessa BKT:hen, %

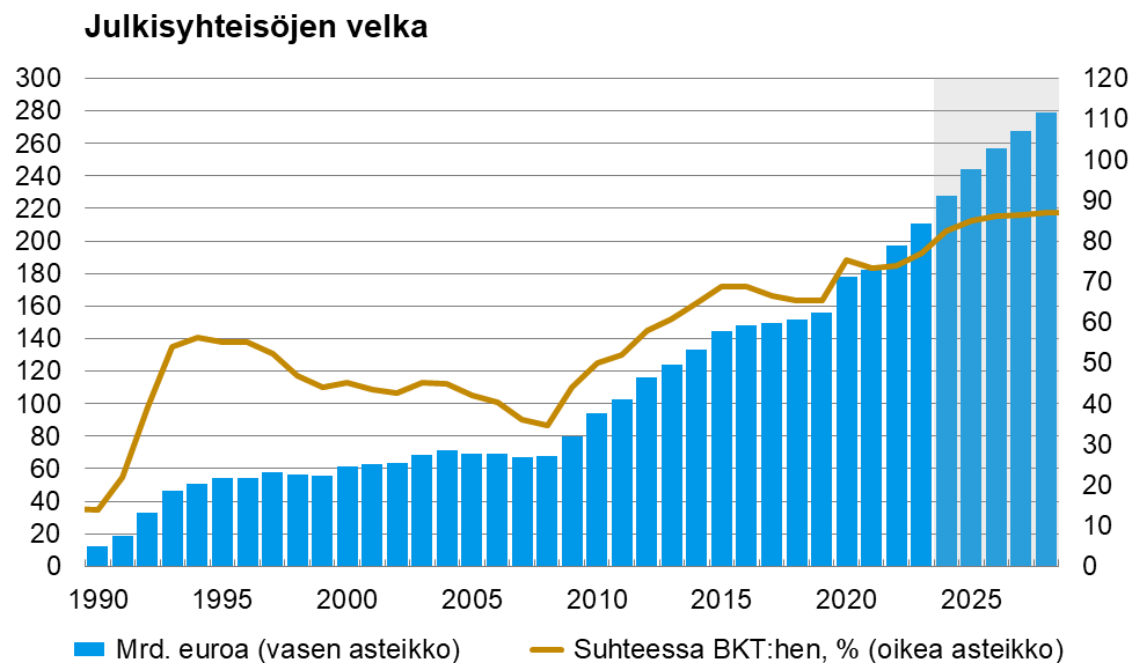

*Ml. hyvinvointialuehallinto vuoden 2022 loppuun saakka

Lähde: Tilastokeskus, VM

Toipuva talous ja hallituksen toimet hidastavat velkasuhteen kasvua ja vakiinnuttavat sen

- Syvien alijäämien ja hitaan kasvun myötä velkasuhde on kasvanut tänä vuonna voimakkaasti. Velkasuhde nouse yli 82 prosenttiin.
- Talouden elpyminen, menojen kasvun hidastuminen sekä hallituksen toimet hidastavat velkasuhteen kasvua vuodesta 2025 alkaen.
- Velkasuhde on ennustejakson lopulla 87 prosenttia suhteessa bkt:hen. Velkasuhde näyttää vakiintuvan hetkellisestä 2030-luvun vaihteessa.
- Skenaariossa, johon on sisällytetty kaikki hallitusohjelman toimet, velkasuhde vakiintuu jo vaalikauden taitteessa ja pysyy pitkään vakaana.
- Kestävyyssvajeen arvioidaan olevan 1,5 prosenttia suhteessa bkt:hen vuoden 2029 tasolla.

Lähde: Tilastokeskus, VM

Taloudellisen katsauksen keskeisiä tunnuslukuja

Keskeisiä lukuja keskipitkällä aikavälillä

%	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos	-1,2	-0,3	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
Yksityinen kulutus, muutos	0,3	-0,4	1,2	1,8	1,6	1,5	1,5
Inflaatio	6,2	1,6	1,1	1,4	1,8	2,0	2,0
Työttömyysaste	7,2	8,3	8,4	7,9	7,4	7,2	7,0
Työllisyysaste	73,6	72,3	71,9	72,4	72,9	73,4	73,9
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-3,0	-4,2	-3,5	-2,9	-2,5	-2,4	-2,0
Valtio	-3,3	-3,5	-3,9	-3,5	-3,2	-2,9	-2,7
Kuntahallinto	-0,5	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,5	-0,5
Hyvinvointialueet	-0,6	-0,7	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,4	0,4	1,1	1,2	1,4	1,5	1,6
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-1,8	-2,5	-2,2	-2,0	-2,0	-2,1	-2,0
Julkisyhteisöjen EDP-velka	77,1	82,5	85,0	86,1	86,3	86,9	87,0
Valtionvelka²	57,1	61,2	63,2	64,1	64,4	64,8	64,6

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka.

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö